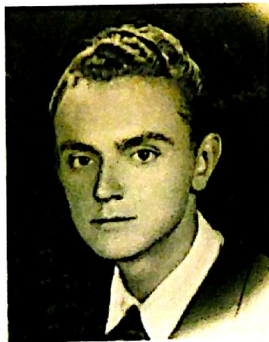

ŠAHOVSKI KLUB MRACLIN OSNOVAN 1957. GODINE

Vladimir Galeković - Gajo, danas 85-godišnjak, inicijator je osnivanja i predsjednik Šahovskog kluba Mraclin. Diplomirani je pravnik koji je šezdesetih i sedamdesetih godina obnašao dužnost direktora Tehničkog muzeja u Zagrebu.

Blaž Galeković
(Jokin)

Zdravko Crnić

Na godišnjoj skupštini Vegeške 1957. godine, u Izvještaju o radu u 1956. godini, otvoreno se i ne bez divljenja, pisalo o šahovskoj konkurenciji koja se pojavila u Općini Velika Gorica. Izvjestitelj Janković ističe: „U neposrednoj blizini Gorice u Mraclinu osnovano je također društvo, koje baš sada završava dva kategorijska turnira. Nevjerojatno je ali istinito, da to društvo imade 70 registriranih članova kod Saveza i prije nekoliko dana čuo sam vrlo pohvalne stvari o njima u Savezu“. Iako Ivan Janković u Izvještaju tvrdi da je Šahovski klub Mraclin registriran u Šahovskom savezu Hrvatske još 1956. godine, nemamo izravnu potvrdu tog podatka, ali neizravno se iz Biltena ŠSH-a može iščitati da je mraclinski šahovski klub registriran pri ŠSH-e još 1956. godine. Naime, u Biltenu ŠSH-a, broj 3 – 4, iz travnja 1957. godine u rubrici „Iz naših klubova“ ističu se pozitivni primjeri rada i urednih registracija šahovskih klubova. ŠSH, nadalje, objavljuje „kako su ostala društva obnovila registraciju svog članstva u 1957. g.“ do kraja ožujka. Među njima je i Šahovski klub Mraclin koji je obnovio registraciju za 51. člana. To znači da je Klub bio registriran već najmanje godinu ranije. Međutim, u istom Biltenu u rubrici „Novi klubovi i sekcije u 1957. godini“, opet se spominje Mraclin: „U prvom kvartalu ove godine osnovano je i registrirano kod šahovskog saveza Hrvatske 11 novih klubova i sekcija: .... „Mraclin – U malom selu kraj Zagreba osnovan je Šahovski klub „Mraclin“ sa 51. reg. članom. Klub je vlastitim sredstvima uredio lijepe šahovske prostorije, nabavio šahovske stolove, garniture i stolice i organizirao nekoliko turnira“.

U „Velikogoričkim novinama“, broj 3 iz travnja 1957. godine, na 7. stranici u tekstu „Mali sportski pregled, prvenstvo seoskih aktiva“, također se piše o šahovskom klubu Mraclin. U tekstu kojeg potpisuje A. Jurdana (Albin Jurdana, tajnik ŠK Mraclin, op.a.), navodi se da je šahovska grupa u Mraclinu počela djelovati 1955. godine „kao sekcija KPD Ivan Goran Kovačić“. Uvodno A. Jurdana piše: „Prije dvije godine (1955. op.a.) je u Mraclinu počela djelovati mala šahovska grupa, čiji su članovi pretežno bili studenti te manji broj radnika i službenika. Kako je broj onih koji se zanimaju za šah bio iz dana u dan sve veći, osjetila se potreba za osnivanjem jače šahovske organizacije odnosno šahovskog kluba“.

U nastavku teksta novinar pojašnjava kako je došlo do osnivanja samostalnog šahovskog kluba i kako trenutačno djeluje: „U početku je grupa djelovala kao sekcija KPD „Ivan Goran Kovačić“ (Kulturno prosvjetno društvo op.a.). Kako je broj članstva sve više rastao, a i iz drugih razloga, pristupilo se formiranju samostalnog kluba. Danas klub okuplja velik broj seoske omladine, koja svoje slobodno vrijeme provodi u društvenim prostorijama (to su prostorije biše gostione), koju je klub dobio na raspolaganje od mjesne OPZ (Opće poljoprivredne zadruge Mraclin

op.a.).... Klub je prijavljen i registriran kod Šahovskog saveza Hrvatske, što je omogućilo održavanje kvalifikacionog turnira za postizanje četvrte kategorije. Radi velikog broja prijavljenih igrača, kvalifikacioni turnir je odigran u dvije grupe po 14 igrača". U tekstu se, nadalje, navode imena igrača koji su stekli pravo igranja kvalifikacijskog turnira za stjecanje treće šahovske kategorije te zavidan rad s mladima: „Usporedo s kvalifikacionim turnirom odigrano je i juniorsko klupsko prvenstvo, na kojem je nastupilo 13 igrača. Prvo mjesto je osvojio Galeković Vlado, a slijede ga Križanić Zvonko, Galeković Josip i ostali“.

Šahovski klub Mraclin je, po svemu sudeći, neformalno djelovao od 1955. godine, a kao samostalni šahovski klub registriran je u Šahovskom savezu Hrvatske 1957. godine te je po datumu registracije drugi turopoljski klub iza Čigorina, odnosno Vegeške. Inicijator osnivanja i spiritus movens Šahovskog kluba Mraclin bio je student prava Vladimir Galeković – Gajo. On je izabran za predsjednika Kluba, za tajnika Albin Jurdana, a Anđela Lovreković za blagajnicu Kluba. Ostali članovi Upravnog odbora bili su Luka Naglić i Drago Galeković - Striko.

Vladimir Galeković – Gajo, danas 85-godišnjak, sjeća se da se šah svakodnevno igrao u „Općinskoj hiži“ (danas zapušten prostor nekadašnje gostionice Turopoljska zvana op.a.). Temeljnu grupu činilo je 30 mladića, a članstvo je svake godine variralo. Galeković ističe da se Šahovski klub skoro u cijelosti samostalno financirao. „Velike zasluge ima Josip Kos – Čikov, koji je tada radio u vojsci u Zagrebu. Kod njeđa je otiptkan Statut Kluba koji je, zajedno s osnivačkim aktima, predan na ovjeru u tadašnji SUP (Sekretarijat unutrašnjih poslova – policija op.a) u Petrinjskoj ulici broj 30. Kos je skoro svakog vikenda iz vojske donosio filmove i američki prenosivi kino projektor za 16 milimetarske filmove. Od naplaćenih ulaznica za kino projekcije, financirao se Šahovski klub. Klub se financirao i organiziranjem plesnih priredbi domaćeg jazz sastava u kojem su svirali Nikola Smiljanić, Stjepan Galeković – Brko, Stjepan Kovačić – Ribić i Vladimir Galeković – Gajo. Povremeno smo dobivali jako male donacije od OPZ-a Mraclin (Opća poljoprivredna zadruga op.a.) i od Kotara Velika Gorica“, kaže Galeković.

Šahovski klub u Mraclinu organizirao kvalifikacioni turnir

Prije dvije godine je u Mraclinu počela djelovati mala šahovska grupa, čiji su članovi pratežno bili studenti te manji broj radnika i službenika. Kako je broj onih, koji se zanimaju za šah bio iz dana u dan sve veći, osjetila se potreba za osnivanjem jače šahovske organizacije odnosno šahovskog kluba. Članovi grupe su iz vlastitih sredstava nabavili šahovske stolove i kompletirali ih s odgovarajućim brojem šahovskih garnitura.

U početku je grupa djelovala kao sekcija KPD „Ivan Goran Kovačić“. Kako je broj članstva sve više rastao, a i iz

drugih razloga, pristupilo se osnivanju samostalnog kluba.

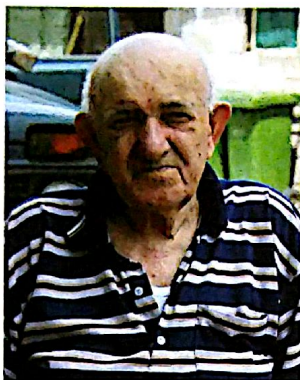
Danas klub okuplja velik broj stroske omladine, koja svoje slobodno vrijeme provodi u društvenim prostorijama (to su prostorije bivše gostione), koju je klub dobio na raspolaganje od mjesne OPZ. U prostorijama je smješteno 12 šahovskih stolova. Članovi kluba mogu u društvenim prostorijama redovito čitati dnevnu štampu.

Klub je prijavljen i registriran kod Šahovskog saveza Hrvatske, što je omogućilo održavanje kvalifikacionog turnira za postizavanje četvrte kategorije. Radi velikog broja prijavljenih igrača, kvalifikacioni turnir je odigran u dvije grupe po 14 igrača. Turnir je nakon oštih i zanimljivih borbi završen i po sedmorica prvoplasiranih igrača stječu pravo daljnje natjecanja za treću kategoriju. Taj uspjeh su postigli iz prve grupe: Galeković Drago N., Galeković Stjepan I., Galeković Stjepan P., Križanić Franjo, Naglić Luka, Galeković Blaž i Kcs Drago. Iz druge grupe pravo na natjecanje za treću kategoriju stječu: Crnić Zdravko, Galeković Antun, Galeković Vlado N., Galeković Vlado G., Augustić Stjepan, Lovreković Anđela i Radovančić Ante.

Usporedo s kvalifikacionim turnirom odigrano je i juniorsko klupsko prvenstvo, na kojem je nastupilo 13 igrača. Prvo mjesto je osvojio Galeković Vlado, a slijede ga Križanić Zvonko, Galeković Josip i ostali.

A. Jurdana

NAPREDAK MRACLINA

Uz Vladimira Galekovića - Gaju, danas (2015. godine) živeći osnivači i igrači Šahovskog kluba Mraclin su Josip Kos - Čikov, (gore) i Franjo Crnić (dolje).

Antun Galeković

u 1957. godini nastavlja se prosperitet ŠK Mraclin, a Vegeška i dalje stagnira. Mraclinci su 30. rujna 1957. godine imali 51. registriranog igrača, a Vegeška samo 9 članova. Bio je to ogroman uspjeh za maleni Mraclin, jer, primjerice, tada su u Hrvatskoj imali najviše registriranih igrača ŠK Kalnik iz Križevaca (179 članova) i ŠK Varaždin (174), a Mraclin je po broju registriranih igrača bio u gornjoj trećini. Imao je više članova od, primjerice, ŠD Hrvatska čitaonica Valpovo (48), „Zore“ Opatija (38), „Sloge“ Vukovar (31) te šahovskih klubova Petrinje (34), Zadra i Pule (po 30), Vinkovaca (24) te Makarske (20) i Donjeg Miholjca (2). Krajem iste godine Mraclin je povećao članstvo na 53 registrirana igrača, a Vegeška je s 9 članova bila posljednja na popisu Šahovskog saveza Hrvatske.

U kolovozu 1958. godine pri SSH-u je registrirano 99 klubova s 4.600 članova, čak dvije tisuće manje nego krajem 1957. godine. Mraclin je 31. kolovoza 1958. godine ima 33 člana, a Vegeške uopće nema u popisu registriranih „osnovnih šahovskih organizacija“. To nije značilo da Klub nije djelovao, nego da članstvo nije platilo članarinu koja je 1958. godine udvostručena u odnosu na ranije godine. Za SSH to ipak nije problem: „*Niti povišenje članarine ne može biti opravdanje za manji broj članstva. Da li netko plati godišnje Din. 34 /kao ranije/ ili Din. 70.- u god. 1958. – mislimo da je prilično svejedno!*“ Izgleda da štedljivim Turopoljcima to ipak nije bilo svejedno. Oni su se radije opredijelili za sudjelovanje na turnirima, međuklupske mečeve i rad na omasovljenju šaha na velikogoričkom području. To će u godini koja je slijedila postati predmet sukoba sa Šahovskim savezom Hrvatske koji je, ipak, živio od članarina.

Da bi prisilio klubove na plaćanje članarine, SSH je pooštrio mjere za neplatiše. Klubovi koji se nisu registrirali u prvom tromjesečju 1958. godine morali su ponovo platiti upisninu, a igrači, ako su kasnili s uplatom članarine, nisu se mogli natjecati pola godine. U siječnju 1958. godine registraciju je obavilo samo 14 klubova. Vegeška nije bila među njima.

Šahovski klub Mraclin je, u međuvremenu, dobro radio. Organizirao je turnire za stjecanje III. šahovske kategorije. U Biltenu SSH broj 3 – 4, iz travnja 1958. godine, navode se klubovi koji su održali službene turnire i dostavili podatke zaključno s 25. ožujkom. Među dvadesetak klubova je i ŠK Mraclin kojem su priznata 4 nova trećekategorika. To su bili: Marijan Rakulić, Franjo Križanić, Stjepan L. Galeković i Vlado J. Galeković. Bio je to lijepi uspjeh za tako mali klub. Zanimljivo je da je na kategorizacijskom turniru Mraclina nastupio i Marijan Rakulić, dugogodišnji član Vegeške. Dobar rad ŠK Mraclin nije ostao nezapažen. Šahovski savez Hrvatske je u Biltenu broj 5 -6, za svibanj – srpanj 1959. godine objavio popis „*Pohvaljene*

Mraclinski jazz sastav koji je svirkama prikupljao novac za Šahovski klub. Snimak je nastao 1954. godine. Slijeva: Smiljanić (truba), Stjepan Galeković - Brko (harmonika), Vlado Cvetnić - Beli (bajs), Stjepan Kovačić - Ribič (gitara) i Vladimir Galeković - Gajo (bubnjevi)

Andela Lovreković radila je kao medicinska sestra u Mraclinu. Prva je šahistkinja koja se spominje na području Turopolja. Bila je blagajnica ŠK Mraclin. Četvrtu šahovsku kategoriju osvojila je 1956. godine.

organizacije i pojedinci za uspješan rad u 1958.". Među pojedincima koji su dobili priznanje ŠSH je i Vlado Galeković – Gajo, predsjednik ŠK Mraclin, pokretač i organizator rada mraclinskog kluba. Nažalost, Vladimir Galeković, po završetku studija prava, 1961. godine, seli u Zagreb gdje su on i supruga dobili posao. Njegovim odlaskom Šahovski klub Mraclin stagnira i na kraju prestaje s radom.

Na osnovi Zapisnika kup utakmice za „Kup Mladosti“ (godišnje natjecanje u svim sportovima u povodu rođendana Josipa Broza Tita op.a.) između ekipe Plesa i Vegeške, igrane 12. svibnja 1957. godine na Plesu na osam ploča (8:0 za Vegešku), saznajemo tko je igrao za velikogorički šahovski klub te oblike djelovanja Kluba. Vegeška se, po svemu sudeći, orijentirala na lokalno djelovanje te na hrvatska kup natjecanja, šahovske festivale i turnire na kojima se igralo i za (novčanu) nagradu ili su održavani u atraktivnim primorskim gradovima.

Iako Klub nije platio članarinu ŠSH-u, velikogorički šahisti sudjelovali su na Republičkom prvenstvu „za pehar Predsjednika republike Maršala Tita“. U Biltenu broj 4 iz travnja 1959. godine ŠSH se hvali kako će u Kupu Maršala Tita sudjelovati „1000 momčadi u N.R. Hrvatskoj!!!“. Među odabranim primjerima „po kotarevima i općinama“ je i Velika Gorica koja je participirala u natjecanju sa zavidnih 35 momčadi. Ipak, nitko iz Velike Gorice nije se plasirao na Republičko finale prvaka kotareva koje je igrano od 1. do 3. svibnja u Splitu u okviru Šahovskog festivala.

VEGEŠKA U KUPU MLADOSTI

Simultanka u Velikoj Gorici igrana je 12. svibnja 1958. godine. U sredini je Gligorić, a s njegove desne strane su Zvonko Šafar i Ivan Janković, a predznj je Dragutin Galeković - Načelnikov. Drugi slijeva od Gligorića su Mika Gusić, četvrti Stjepan Galeković - Pepičev, a peti Dragutin Kos - Čik. U drugom redu (jedva se vidi iza Mike Gusića) je Vladimir Galeković - Gajo, a čuču drugi s lijeva Josip Kosić

SIMULTANKA SA SVETOZAROM GLIGORIĆEM

Najveći šahovski događaj 1958. godine u Velikoj Gorici bila je simultanka s proslavljenim jugoslavenskim velemajstorom Svetozarom Gligorićem – Gligom. U pedesetim godinama Gligorić je smatran jednim od pet – šest najboljih šahista svijeta. U proljeće 1958. godine Gligorić je imao organiziran veći broj simultanki po Hrvatskoj. Od 2. do 14. svibnja igrao je 13 simultanki, među ostalima u Županji, Osijeku, Slavonskom Brodu, Daruvaru, Varaždinu, Karlovcu, Zagrebu i Velikoj Gorici. Simultanka u Velikoj Gorici igrana je 12. svibnja 1958. godine. U dokumentaciji Vegeške nema pisanih podataka, ali su Ivan Janković i Vladimir Galeković sačuvali fotografiju s tog događaja koja je nastala na terasi Sportskog doma Nogometnog kluba Radnik, „na Kuglani“ u Kolarevoj ulici. Simultanka se vjerojatno igrala na tridesetak ploča. Ne znamo rezultat, ali prema predaji samo su Ivan Janković i Vladimir Galeković – Gajo izvukli remi protiv Gligorića, svi ostali su poraženi.